

Standardy kvality doktorského studia na JU

Cílem doktorského studia na JU je absolvent, začínající nezávislý výzkumník¹, vybavený pro práci ve vědě stejně jako k uplatnění poznatků i vědecké metodologie v různých oblastech společenské praxe.

Z toho plyne profil absolventa, který zahrnuje rozvíjející se **schopnost vyhledávat, formulovat a originálně řešit vědecké problémy a zvládnutí vědeckých dovedností nezbytných pro kvalitní vědeckou práci v daném oboru.**

Standardy DS vycházející z tohoto profilu jsou stanoveny jako 2 úrovně kvality studijního programu

- **Základní standard kvality (Q baseline)** – popisuje minimální požadavky (které reflektují průnik požadavků na studenty v akreditovaných programy DS na JU, ojedinele některé standardy některé programy dosud nesplňují)
- **Perspektivní standard kvality (Q Plus)** – popisuje požadavky, které je žádoucí dosáhnout v horizontu 2-3 let. Tyto standardy vycházejí ze standardů obvyklých v European University Association.

Většina standardů bude promítnuta do SZŘ DS, v některých případech explicitně, v řadě případů odkazováním na vnitřní předpis fakulty. Po přípravě SZŘ bude tabulka standardů ještě znovu, podle potřeby, upřesněna.

Jednotlivé oblasti standardů:

1. Standard: Požadavky na absolutorium programu

Dokončení doktorského studia musí být spojeno s jasně definovanými požadavky, které zaručí, že absolvent dosáhl profilu nezávislého výzkumníka.

Základní úroveň Q baseline vychází z průniku požadavků obsažených v akreditacích DSP na JU.

Nadstandardní úroveň (Q Plus) bude zahrnovat vyšší publikační výkon, aktivnější účast na mezinárodních projektech, interdisciplinární spolupráci, vedení studentských týmů apod.

Součástí požadavků je také prokázání kompetencí T-skills – například schopnost prezentovat výsledky, řídit projekt, dodržovat zásady otevřené vědy a etiky výzkumu.

Oblast	Q baseline (minimální požadavky)	Q Plus (nadstandard vymezený interdisciplinárně)	Kdo /jak doloží (monitoruje) plnění standardu
Odborné kurzy	Min. 3 povinné + 2 povinně volitelné + jazyk	Q požadavky +4 kurzy z nabídky přenositelných dovedností (T-skills), ² alespoň jeden z nich nabízený jako interdisciplinární ³	Při reakreditacích obsaženo v akreditačním spisu, ev. V mezidobí vnitřní předpis fakulty
Jazyková vybavenost	Dle akreditace	Studenti daného DSP publikují v 90 % ve světových jazycích.	Požadavky na studenta pro Q+ stanoví akreditační spis, ev. v mezidobí vnitřní předpis fakulty

¹ Standard popsán v evropských dokumentech jako Early-career researcher (EU CFR, https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2023-04/ec_rtd_research-competence-presentation.pdf RDF -Vitae, <https://vitae.ac.uk/vitae-researcher-development-framework/>)

² T-skills = transversal skills, přenositelné dovednosti uvedené v evropských standardech z pozn. 1

³ Nabízen ŠDS jako interdisciplinární, nebo nabízen jinou fakultou

			+ v OBD bude vytvořen příznak, který bude označovat výstupy doktorandů; ŠDS je bude monitorovat
<i>T skills/Soft skills</i>	<i>Alespoň 2 kurzy/workshopy/semináře T-skills⁴</i>	<i>Alespoň 4 kurzy/workshopy/semináře T-skills</i>	<i>SZŘ stanoví Q, požadavky na studenta pro Q+ stanoví akreditační spis, ev. v mezidobí vnitřní předpis fakulty</i>
<i>Publikace</i>	<i>Min. 2 výstupy podle M25, z toho alespoň 1x prvoautor</i>	<i>Vyšší požadavky než Q sloupec, oborová rada je upřesnila ve vnitřním předpisu fakulty</i>	<i>SZŘ stanoví Q; požadavky na studenta pro Q+ stanoví akreditační spis, ev. V mezidobí vnitřní předpis fakulty, který zároveň jednoznačně preferuje KVALITU před KVANTITOU - podmínkou uznání Q+ bude posouzení v ŠDS a RVH⁵</i>
<i>Zahraniční zkušenost</i>	<i>Stáž min. 1 měsíc (kumulativně s možností částečně započíst aktivní spoluřešitelství mezinárodního projektu)</i>	<i>Min. 2 měsíce (kumulativně s možností částečně započíst aktivní spoluřešitelství mezinárodního projektu) zahraniční stáže absolvuje min. 80 % studentů (studenti kombinovaného studia se nebudou započítávat)⁶</i>	<i>SZŘ stanoví Q, požadavky na studenta pro Q+ stanoví akreditační spis, ev. v mezidobí vnitřní předpis fakulty + Plnění monitoruje ŠDS</i>
<i>Prezentace vlastního výzkumu - konference</i>	<i>Aktivní účast (poster nebo přednáška) min. 1× na konferenci pořádané mezinárodní vědeckou společností nebo zahraniční institucí</i>	<i>Aktivní účast min. 2× na konferenci pořádané mezinárodní vědeckou společností nebo zahraniční institucí, min. jedenkrát formou přednášky,⁷ alespoň u 80 % studentů.</i>	<i>SZŘ stanoví Q, požadavky na studenta pro Q+ stanoví akreditační spis, ev. v mezidobí vnitřní předpis fakulty + Plnění kvality kontroluje OR; ŠDS + Útvar pro zahraniční vztahy monitorují mobility</i>
<i>Další požadavky</i>	<i>Příprava na zpracování a podání grantu (absolvování kurzu nebo jinou formou v rámci ISP)</i>	<i>Podání individuálního GAJU nebo spolupráce na přípravě grantového projektu doložená školitelem nejpozději v druhém ročníku studia.</i>	<i>Obsaženo ve vnitřním předpisu; Monitoruje ŠDS</i>
<i>Pedagogická činnost</i>	<i>Min. 42 hod za 4 roky studia (výuka a další pedagogické činnosti. Výuková zátěž nesmí přesáhnout 4 hodiny týdně)</i>	<i>Min. 100 hod za 4 roky (výuka a další pedagogické činnosti. Výuková zátěž nesmí přesáhnout 4 hodiny týdně)</i>	<i>SZŘ stanovuje Q; a obecně Q+ Upřesnění pro Q+ obsahuje akreditační spis, ev. v mezidobí vnitřní předpis fakulty</i>

⁴ zodpovědnost za rozsah a zaměření ponese oborové rady (resp. fakulty); uvedení 2 resp. 4 různých kurzů/workshopů/seminářů zajistí větší variabilitu a širší přenositelných dovedností, ve kterých se studenti budou vzdělávat.

⁵ ŠDS a RVH budou očekávat realistické, ale ambiciózní nastavení výstupů tvůrčí práce studenta na úrovni požadavků špičkových podobných pracovišť připravujících studenty v daném oboru. ŠDS a RVH si mohou vyžádat posouzení nezávislými experty.

⁶ Posuzuje se kumulativně za daný DSP u absolventů za poslední 3 roky

⁷ Tento standard může být po vyhodnocení finanční náročnosti a možných zdrojů na podporu mobilit upraven; posuzuje se jako v pozn. 6.

2. Standard: Přenositelné kompetence (T-competences)

Rozvoj přenositelných (transverzálních T-skills) kompetencí je klíčovým prvkem kvality doktorského studia, protože absolvent musí být nejen odborníkem ve svém vědním oboru, ale také musí získat dovednosti, které umožňují efektivní komunikaci, spolupráci a aplikaci poznatků v širším kontextu. T-skills zahrnují metodologické znalosti, schopnost kritického myšlení, prezentační a publikační dovednosti, projektový management, digitální kompetence a orientaci v etice výzkumu.

Tyto dovednosti mají být rozvíjeny nejen v rámci oborových kurzů, ale i prostřednictvím interdisciplinárních kurzů a aktivit ŠDS – například společných kurzů, workshopů, konferencí otevřených studentům napříč fakultami. Interdisciplinární T-skills posilují schopnost absolventů pracovat v týmech složených z různých oborů, což je nezbytné pro řešení komplexních problémů současné vědy a praxe.

Oblast	Q baseline (minimální požadavky)	Q Plus (nadstandard vymezený interdisciplinárně)	Kdo /jak doloží (monitoruje) plnění standardu
Expertiza ve studovaném oboru	Dle akreditace	n.d. ⁸	Evidenci aktivit k rozšíření odbornosti (zejména těch, které budou otevřené doktorským studentům z jiných fakult) připraví s pomocí fakultních koordinátorů ŠDS a bude ji monitorovat.
Přenositelné dovednosti a kariérní rozvoj (formou kurzů, doložených workshopů, seminářů atd. fakulta si stanoví jejich min. rozsah ve vnitřním předpisu)	Student formou kurzů/ workshopů/seminářů studuje alespoň dvě z témat uvedených v sousedním poli (je to obsaženo v jeho ISP)	Student formou kurzů/ workshopů/seminářů studuje alespoň 4 z uvedených témat ⁹ (dle jeho ISP): <ul style="list-style-type: none"> - good start (vstupní školení doktorandů) - research ethics and integrity, - open science, - data management, - societal impact and science exposure - academic writing - příprava grantových žádostí - academic teaching competences - metodologie jiných oborů (pro mezioborovou spolupráci) - AI ve vědecké práci 	SZŘ stanoví Q, požadavky na studenta pro Q+ stanoví akreditační spis, ev. v mezidobí vnitřní předpis fakulty + ŠDS monitoruje <ul style="list-style-type: none"> - nadfakultně otevřené kurzy nabízené fakultami - účast studentů na celouniverzitním vzdělávání doktorandů - namátkově může ve STAGu monitorovat plnění standardu (zahrnutí kurzů T-skills do ISP)
Prezentace vědy a výsledků výzkumu	1 mezinárodní konference s aktivním příspěvkem + 1 x doktorandská konference + 1 x vnitřofakultní konference	Prezentace na více fórech než uvádí Q baseline sloupec; mezinárodní konference musí být v zahraničí (kromě Slovenska)	SZŘ stanoví obecně povinnost přípravy studenta na prezentaci vědy a výsledků výzkumu Požadavky na studenta pro Q+ stanoví akreditační spis, ev. v mezidobí vnitřní předpis fakulty který zároveň jednoznačně preferuje KVALITU před KVANTITOU - posouzení v ŠDS a RVH ¹⁰

⁸ očekává se, že fakulty nabízejí studentům možnosti, jak rozšířit svou oborovou zdatnost (např. formou mezinárodního semináře, diskuse interpersonálních témat) nad rámec akreditací definovaných povinností

⁹ Fakulty mohou v rámci Q Plus vybrat, co chtějí posílit za podpory a se (spolu)financováním ŠDS; zároveň se očekává, že uvedou vlastní rozšířenou nabídku kurzů a aktivit, které mohou otevřít pro studenty jiných fakult (za organizační a finanční podpory ŠDS).

¹⁰ Viz pozn. 5

3. Standard: Požadavky na disertační práce

Disertační práce musí odrážet jak vědeckou kvalitu, tak společenský význam výzkumu, resp. schopnost doktoranda svůj výzkum obhájit z hlediska přínosu (poznání, relevance). Nadstandardní úroveň (Q Plus) bude zahrnovat jasnější a striktnější požadavky na syntetickou povahu práce, na širší diskusi uplatnitelnosti výsledků disertačního výzkumu. Q plus může být chápáno jako nárok na to, aby disertační práce (včetně doplňujících materiálů) ukazovala vědeckou zralost a schopnosti absolventa přispívat k řešení komplexních problémů.

Oblast	Q baseline (minimální požadavky)	Q Plus (nadstandard vymezený interdisciplinárně)	Kdo /jak doloží (monitoruje) plnění standardu
Originalita tématu a prokazatelný přínos k poznání	Explicitně uvedeno jako požadavek na DSP v akreditačních materiálech, resp. předpisech fakulty	V textu disertace je část <u>explicitně</u> se vyjadřující k originalitě a přínosu provedeného výzkumu. ¹¹	SZŘ stanoví obecně povinnost vyjádřit se v disertaci k přínosu provedeného výzkumu + Požadavky na studenta pro Q+ stanoví akreditační spis, ev. v mezidobí vnitřní předpis fakulty
Správné metodologické postupy, transparentní analýzy	dtto	Dodržování etiky vědecké práce a vědecké integrity je zakotveno ve vnitřních předpisech fakulty a manuálech pro studenty.	Požadavky na studenta pro Q+ stanoví akreditační spis, ev. v mezidobí vnitřní předpis fakulty
Kvalitní zpracování textu	Jasně formulované požadavky na DSP (monografického a kumulativního charakteru), jasně formulovaná výzkumná otázka do konce 1. roku	Kumulativní práce: min. 3 publikace, z toho alespoň 1x prvoautor nebo alespoň 2 výstupy s prvoautorstvím. Jasně stanovené požadavky na rozsah a kvalitu syntézy a diskuse uplatnitelnosti nebo přínosu výsledků.	Požadavky na studenta pro Q+ stanoví akreditační spis, ev. v mezidobí vnitřní předpis fakulty
Reflexe výzkumu včetně jeho společenského dopadu	Akreditace nebo vnitřní předpis zmiňuje, že součástí práce by měla být diskuse přínosu provedeného výzkumu	Součástí DSP je část <u>explicitně</u> se vyjadřující k uplatnitelnosti a společenskému významu provedeného výzkumu.	SZŘ stanoví obecně povinnost zahrnout v disertaci diskusi uplatnitelnosti výsledků práce
Dodržení zásad otevřené vědy a etiky výzkumu	Uvedeno jako požadavek na DSP v akreditačních materiálech, resp. předpisech fakulty	Dodržování principů otevřené vědy způsobem, který je pro daný obor relevantní, je explicitně uvedeno jako požadavek na DSP ve vnitřních předpisech fakulty a manuálech pro studenty ¹² .	SZŘ stanoví obecně povinnost dodržovat principy otevřené vědy

¹¹ Tyto části prací budou využívány v rámci propagace doktorského studia na JU (a na webu ŠDS pro mezioborovou orientaci studentů)

¹² Jako součást manuálů pro studenty, které vytvoří ŠDS, se předpokládá i návrh struktury DSP, který tyto prvky bude obsahovat.

4. Standard: Požadavky na obhajobu disertační práce

Obhajoba disertační práce musí být nastavena tak, aby ověřila nejen kvalitu odvedené vědecké práce, ale i schopnost absolventa komunikovat výsledky a obhájit jejich význam.

Základní úroveň (Q baseline) - aktuálně nemáme definováno jinak než přihláškou k obhajobě a složením komise.

Nadstandardní úroveň (Q Plus) bude zahrnovat např. širší zastoupení zahraničních členů komise (tam, kde to posílí kvalitu obhajoby a viditelnost výsledků), resp. odborníků z praxe u aplikovaného výzkumu.

Ověření schopnosti studenta obhájit výsledky a jejich přínos v širším akademickém nebo veřejném prostředí lze řešit separátně od stávající podoby obhajoby, např. formou veřejné přednášky.

Oblast	Q baseline (minimální požadavky)	Q Plus (nadstandard vymezený interdisciplinárně)	Kdo /jak doloží (monitoruje) plnění standardu
Veřejná přednáška pro širší veřejnost	Ne	Ano - popularizace disertací směrem k širší mezioborové komunitě k veřejnosti ¹³	Monitoruje ŠDS (která také organizuje nebo spoluorganizuje)
Složení komise	Dle SZŘ	Zahraniční členové nebo odborníci z praxe u aplikovaně orientovaných disertačních témat u většiny obhajob v daném roce	Požadavky na studenta pro Q+ stanoví akreditační spis, ev. v mezidobí vnitřní předpis fakulty

5. Standard: kvalita vedení studenta školitelem

Máme JU standard školitele¹⁴ (viz), který uvádí řadu závazků (např. do kdy ISP, v jakých oblastech má studenta podporovat, atd.) Můžeme konkretizovat do „měřitelných/zjistitelných“ parametrů.

Oblast	Q baseline (minimální požadavky)	Q Plus (nadstandard vymezený interdisciplinárně)	Kdo /jak doloží (monitoruje) plnění standardu
Počet školitelů	Jeden hlavní školitel	Hlavní školitel + další odborník (spoluškolitel, konzultant, mentor). Maximální počet školených a spoluškolených doktorandů je 5 plus 5; u začínajících školitelů oborová rada zajistí menší vytížení školitele.	SZŘ stanoví obecně role spoluškolitelů (konzultanta, TAC) a počty školených studentů + monitoruje ŠDS
Jasně požadavky na studenty, jasné požadavky na školitele	Základní ISP s termíny kontrol	Fakulta poskytuje studentům detailní informace o očekáváních na studenty a školitele (role, zpětná vazba, frekvence konzultací). Má vytvořený rámec, jak pracuje se zpětnou vazbou od studentů.	Vnitřní předpis fakulty
Komunikace	Konzultace dle ISP	Pravidelná měsíční (v průměru min 1 hod za 2 týdny) setkání + online konzultace	Obsaženo v hodnocení školitelů OR (bude nastaveno v SZŘ) Monitoruje ŠDS na základě zpětné vazby od studentů

¹³ Přednášky a jiné formy prezentace výsledků v disertačních výzkumů (formou konferencí, seminářů, prezentačních dnů, podcastů apod.) bude organizovat primárně ŠDS.

¹⁴ <https://www.jcu.cz/images/veda-a-vyzkum/skola-doktorskych-studii/standard-of-supervisor-at-usb.pdf>

Profesní rozvoj školitelů	Fakulta očekává, že se školitelé vzdělávají a rozvíjejí dovednosti potřebné pro vedení doktorandů (je obsaženo ve vnitřních předpisech)	<ul style="list-style-type: none"> - Proškolení školitelů je považováno fakultou za nutnou podmínku školitelství a je fakultou požadováno jako součást kariérního rozvoje. - Pro začínající školitele je povinný úvodní kurz vedení doktorandů, pro pokročilé jsou nabízeny workshopová setkání. - Minimálně 1/3 školitelů se zapojuje do nadfakultních aktivit věnovaných profesnímu rozvoji (kurzy, workshopy, sdílení zkušeností) 	Vnitřní předpis fakulty + Monitoruje ŠDS
Hodnocení kvality vedení studentů	Základní kontrola plnění ISP oborovou radou	<ul style="list-style-type: none"> - Základní kontrola plnění ISP oborovou radou zahrnuje i zhodnocení kvality vedení studenta školitelem - OR a fakulta využívají anonymní zpětnou vazbu od studentů (sběr na celouniverzitní úrovni organizuje ŠDS) - Poskytnutí zpětné vazby ke studiu je zakotveno jako povinnost studenta v SZŘ - Fakulta má nastavena jasná pravidla pro sledování kvality práce školitelů (+ systém na podporu jejího zlepšování) 	SZŘ zakotví povinnost studenta poskytnout anonymně zpětnou vazbu ke studiu + Zavedení pozice důvěrníka pro doktorandy pomocí existující Rada studentů DSP + Vnitřní předpis fakulty (sledování kvality práce školitelů a systém na podporu jejího zlepšování)
Odměna a uznání	Uznání v rámci HAP	Fakulty využívají finanční a nefinanční nástroje ocenění práce školitelů	Monitoruje ŠDS
Řešení konfliktů	Možnost změny školitele	<ul style="list-style-type: none"> - Fakulta má jasně definovaný postup pro deeskalaci problémových situací. - Fakulta aktivně podporuje vzdělávání školitelů v řešení problémových situací 	Vnitřní předpis fakulty (může navazovat na celouniverzitní metodiku (připraví ŠDS ve spolupráci s Radou studentů DSP), ale doplňuje konkrétní podmínky realizace na dané fakultě) + Vzdělávání školitelů v deeskalaci monitoruje ŠDS

6. Standard: Monitorování kvality doktorského studia

S využitím datového korpusu o studiu a ve vazbě na činnost RVH.

Oblast	Q baseline (minimální požadavky)	Q Plus (nadstandard vymezený interdisciplinárně)	Kdo /jak doloží (monitoruje) plnění standardu
Úspěšnost studia	Fakulty znají míru neúspěšnosti studia ve svých programech a její příčiny	Fakulty mají provedenou analýzu studijní neúspěšnosti, mají komparaci s podobnými obory v ČR, na základě dat si stanovily cíle směřující k navýšení úspěšnosti a mají strategii pro jejich dosažení	Sebehodnotící zprávy při reakreditacích (dosud fakulní strategie rozvoje DS) + posuzuje ŠDS a RVH
Zpětná vazba od studentů	Explicitně uvedeno jako požadavek na DSP v akreditačních materiálech, resp. předpisech fakulty	OR má nastavena kritéria, jak se zpětnou vazbou pracuje. OR porovnává sebehodnocení studijního pokroku studenta a hodnocení pokroku studenta školitelem nad rámec prostého rozhodnutí splněn/nesplněn ISP ¹⁵	Vnitřní předpis fakulty
Sledování profesního uplatnění absolventů	ne	Ano, min v horizontu 5 let, s podporou ŠDS	Monitoruje ŠDS
Hodnocení a reflexe připomínek z hodnocení RVH	Reagování na připomínky RVH obsahuje strategické kroky k nápravě problémů.	Souhlas RVH bez připomínek ke kvalitě. Přechod na kreditní systém.	RVH + ŠDS

¹⁵ Hodnocení OR má v případě obtíží studenta formativní povahu, navrhuje konkrétní kroky k podpoře studijní úspěšnosti. V případě závažného neplnění studijních požadavků je toto v hodnocení OR transparentně uvedeno. ŠDS připraví jako nabídku k cílenému zhodnocení silných a slabých stránek studenta hodnotící formulář, který bude časově nenáročný.